

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

P/12/149; LOL- 4101-08-01/2012

Olsztyn, września 2012 r.

**Pan
Sylwester Graczyk
Dyrektor
Centrum Kształcenia i Wychowania OHP
w Goldapi**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Goldapi („Centrum”) kontrolę, którą objęto działalność Centrum w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 marca 2012 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 sierpnia 2012 roku, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK², przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Centrum w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Ocenę pozytywną uzasadnia w szczególności:

- zapewnienie młodzieży odpowiednich warunków do kontynuowania kształcenia ogólnego i zawodowego,
- prawidłowe realizowanie kompleksowych działań opiekuńczo-wychowawczych wobec uczestników OHP oraz przeprowadzanie rekrutacji młodzieży do Centrum zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast:

- nieustalenia kierunków działania jednostki,
- braku regulaminu funkcjonowania internatu,
- nieprzeprowadzenia w 2011 r. wymaganego przeglądu stanu technicznego budynków Centrum.

1. W badanym okresie strukturę oraz zakres działania jednostki określały regulaminy organizacyjne wprowadzone przez Dyrektora Centrum zarządzeniami z 30 grudnia 2008 r., 30 grudnia 2010 r. oraz 1 lutego

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² W dniu 2 czerwca 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o NIK, wprowadzona ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.), jednakże na mocy art. 2 ustawy nowelizującej, do postępowań kontrolnych niezakończonych sporządzeniem wystąpienia pokontrolnego do dnia wejścia w życie zmienionych przepisów, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2012 r. Uwzględniały one wszystkie zadania przewidziane dla Centrum w § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 roku w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy³ („rozporządzenie w sprawie zadań i organizacji”). W regulaminie z lutego 2012 r. nie określono jednak, iż w jednostce funkcjonuje świetlica środowiskowa dla młodzieży co, jak wyjaśnił Pan Dyrektor, spowodowane było niedopatrzeniem. Dyrektor Centrum nie ustalił również kierunków działania jednostki, co było jego obowiązkiem wynikającym z § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zadań i organizacji. Dyrektor wyjaśnił, iż „nie widział potrzeby tworzenia takiego dokumentu”. Należy przy tym zauważyć, że internat funkcjonujący w strukturze organizacyjnej Centrum nie posiadał swojego odrębnego regulaminu, co było wymagane na podstawie pkt 19 (rozdz. IV) regulaminu organizacyjnego.

W badanym okresie zatrudnienie w Centrum nie przekroczyło założonego poziomu etatyżacji, natomiast liczba zatrudnionej kadry wychowawczej była zgodna z obowiązującymi w tym względzie wytycznymi Komendanta Głównego OHP („KG OHP”). Stwierdzono również, iż w zakresach obowiązków pracowników Centrum określono wszystkie zadania ujęte w rozporządzeniu w sprawie zadań i organizacji.

2. W ocenie NIK, Centrum było należycie przygotowane do realizacji zadań nałożonych ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴ oraz w przepisach wykonawczych. Uczestnikom OHP stworzono właściwe warunki lokalowe i socjalne, gdyż młodzież pochodząca z niezamożnych, niepełnych lub dysfunkcyjnych rodzin miała zapewniony bezpłatny pobyt wraz z wyżywieniem w odpowiednio wyposażonym internacie. Praktyczna nauka zawodu odbywała się w warsztatach szkoleniowo-produkcyjnych posiadających wymagane pracownie dydaktyczne. Uczestnicy OHP za realizację zajęć praktycznych otrzymywali wynagrodzenia wypłacane zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2007 roku w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom⁵.

Centrum umożliwiało również młodzieży ukończenie nauki na poziomie gimnazjum. W tym celu, na podstawie zawartego porozumienia wynajmowało Terenowemu Stowarzyszeniu Ochotniczych Hufców Pracy w Gołdapi na czas nieoznaczony swoje pomieszczenia dydaktyczne do prowadzenia Publicznego Gimnazjum z oddziałami przysposabiającymi do pracy. Z tego tytułu Centrum nie pobierało czynszu, a uzyskiwało zwrot kosztów poniesionych za dostarczanie energii elektrycznej i wody, odprowadzanie ścieków, ogrzewanie i bieżącą konserwację pomieszczeń.

Do zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz dydaktycznych Centrum zatrudniało niezbędną kadre, tj. pedagoga, 5 wychowawców oraz 6 instruktorów praktycznej nauki zawodu. Wykształcenie 11 z tych osób było odpowiednie w stosunku do zajmowanego stanowiska. Jeden z wychowawców od lipca 2011 r. był natomiast zatrudniony pomimo nieposiadania wyższego wykształcenia, co było wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Pracy

---

³ Dz. U. Nr 155, poz. 920.

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 77, poz. 518 ze zm.

i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2008 roku w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w niektórych jednostkach państwowej sfery budżetowej⁶. Osoba ta nie uzupełniła swojego wykształcenia, w związku z czym Dyrektor Centrum przeniósł ją na stanowisko „niepedagogiczne”.

Bieżąca praca w Centrum odbywała się m.in. w oparciu o sporządzane co roku plany, tj. pracy w zakresie przedsięwzięć merytorycznych, dydaktyczny warsztatów szkoleniowo-produkcyjnych, działalności internatu oraz pracy świetlicy środowiskowej. Plany te sporządzano zgodnie z wytycznymi KG OHP, a ich realizacja była kontrolowana przez pracowników Komendy Głównej. W badanym okresie Centrum realizowało również 6 programów profilaktycznych, wychowawczych i resocjalizacyjnych na rzecz uczestników OHP. Wykonanie tych programów uwzględniono w planach pracy przedsięwzięć merytorycznych, jednakże po ich zakończeniu osoby nadzorujące ich wdrażanie nie składały Dyrektorowi Centrum stosownych sprawozdań z efektów realizacji tych programów. Według wyjaśnienia Pana Dyrektora, ich realizacja omawiana była na naradach kierownictwa Centrum.

Rekrutację młodzieży do Centrum prowadzono prawidłowo, z zachowaniem wymogów wynikających z wytycznych KG OHP. Kwalifikowaniem młodzieży do OHP zajmowały się komisje rekrutacyjne powoływane corocznie przez Dyrektora Centrum. W skład tych komisji wchodził jedynie pracownicy jednostki. Wprawdzie nie zasiadały w nich inne osoby (np. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, nauczyciele ze szkół, do których uczęszczać miała młodzież, doradcy zawodowi, przedstawiciele pracodawców oraz miejscowego ośrodka pomocy społecznej), co było niezgodne z ww. wytycznymi, jednak corocznie Dyrektor Centrum zapraszał je do uczestniczenia w pracach tych komisji.

Zadanie dotyczące badania efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych wobec uczestników OHP (w szczególności poprzez zbieranie informacji o losach swoich wychowanków) Centrum realizowało poprzez prowadzenie tzw. „księgi absolwentów”. W księdze tej odnotowywano informacje o formie kontaktu z absolwentem, zatrudnieniu bądź pozostawaniu bezrobotnym oraz kontynuowaniu lub zaprzestaniu nauki. Ustalono, iż w roku szkolnym 2008/2009, przez niedopatrzenie pracownika zobowiązanego do prowadzenia ww. księgi, nie zamieszczono w niej wzmianki o rodzaju kontaktu z absolwentami.

3. Wszystkie zawody, w ramach których odbywało się kształcenie w Centrum, zaliczane były w badanym okresie przez Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi do zawodów nadwyżkowych. Pomimo tego, Centrum w kontrolowanym okresie nie wprowadziło do swojej oferty żadnych zmian w postaci nowych kierunków kształcenia, podając jako powód ograniczone możliwości bazy szkoleniowej.

Centrum umożliwiała jednakże absolwentom zasadniczej szkoły zawodowej poddanie się zewnętrznym egzaminom kwalifikacyjnym na tytuł zawodowy lub tytuł mistrza w zawodzie. Ustalono, iż w poszczególnych latach szkolnych okresu objętego kontrolą zdawalność tych egzaminów była bardzo wysoka i wynosiła 100%. Niepokoić jednak może fakt, iż do egzaminów tych przystępowała niewielka liczba osób, ponieważ w roku

---

⁶ Dz. U. Nr 82, poz. 495 ze zm.

szkolnym 2008/2009 odsetek przystępujących do egzaminów w stosunku do ogólnej liczby absolwentów wyniósł 41,7%, w 2009/2010 - 71,4%, a w roku 2010/2011 tylko 50%. Z wyjaśnień Pana Dyrektora wynika, że Centrum nie określiło jednoznacznie przyczyn tego stanu rzeczy, gdyż „najprawdopodobniej spowodowane było to brakiem zainteresowania z ich strony z uwagi na fakt, iż przystąpienie do egzaminu zawodowego nie jest obowiązkowe”. NIK zwraca uwagę, że jednym z istotnych obowiązków dydaktyczno-wychowawczych jest zmotywowanie uczestników OHP do przystąpienia do egzaminów na tytuły kwalifikacyjne, gdyż tylko pozytywny wynik egzaminu legitymizuje ukończone szkolenie zawodowe.

4. W badanym okresie, w skład nieruchomości Centrum wchodziło 8 budynków. Oględziny 6 z nich, przeznaczonych do przebywania uczestników OHP i pracowników Centrum wykazały, że utrzymane były one w dobrym stanie technicznym, co zapewniało warunki do bezpiecznego pobytu, nauki zawodu i pracy. Dla dwóch budynków (magazynu depozytu i sprzętu oraz magazynu gazów technicznych) nie założono jednak książki obiektu budowlanego, czym naruszono art. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego⁷. Wskazać należy, iż ww. budynki nie były użytkowane, a w odniesieniu do jednego z nich podjęto działania w celu uzyskania zgody na rozbiórkę.

Kontrola wykazała ponadto, że:

- w 2011 r. nie przeprowadzono rocznego przeglądu stanu technicznego obiektów budowlanych wchodzących w skład Centrum, co było wymagane z art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane⁸,
- w latach 2009-2010 w ogóle nie dokumentowano praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji obiektów budowlanych należących do Centrum. Dopiero w 2011 r. rozpoczęto dokumentowanie sprawdzenia tych czynności, tj. obowiązku określonego w § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁹.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) ustalenie kierunków działania Centrum, stosownie do wymogu § 8 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zadań i organizacji,
- 2) uaktualnienie regulaminu organizacyjnego Centrum w zakresie prowadzenia świetlicy środowiskowej oraz sporządzenie regulaminu funkcjonowania internatu,
- 3) podjęcie działań zmierzających do zmiany kierunków kształcenia odpowiadających zapotrzebowaniu lokalnego rynku pracy,

---

⁷ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

⁸ Dz. U. nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 80, poz. 563.

- 4) dokonywanie wymaganych przeglądów okresowych budynków Centrum oraz prowadzenie ksiąg obiektu budowlanego dla wszystkich administrowanych obiektów budowlanych,
- 5) rozważenie wprowadzenia obowiązku sporządzania pisemnych sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych, wychowawczych i resocjalizacyjnych,
- 6) dokonanie rzetelnej analizy przyczyn niskiego zainteresowania wychowanków Centrum egzaminami kwalifikacyjnymi na tytuły zawodowe oraz podjęcie działań na rzecz wzrostu tego zainteresowania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem